

STORTINGET

Representantforslag 275 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Rune Midtun, Helge André Njåstad og Bjørn Larsen

Dokument 8:275 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Rune Midtun, Helge André Njåstad og Bjørn Larsen om en tydelig og forpliktende integreringskontrakt

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge har opplevd en betydelig nettoinnvandring de siste tiårene, drevet av globale konflikter og økt geopolitiske spenninger. Siden 1991 har nettoinnvandringen til Norge vært på over 5 000 personer årlig, med en topp i 2022 og 2023 som følge av krigen i Ukraina. Denne mengden av innvandrere til Norge har skapt utfordringer for samfunnets evne til å kunne integrere de som kommer hit. Det har bidratt til økt belastning på det norske velferdssystemet og bidratt til økte sosiale utfordringer i innvandrerbefolkningen.

Danmark har siden 2019 gjennomført store endringer i sin innvandrings- og integreringspolitikk. Det har blitt stilt strengere krav, knyttet til bl.a. selvforsørgelse og språk, noe som har gitt gode resultater i form av høyere sysselsettingsgrad og redusert avhengighet av ytelser. I Sverige har en mer liberal innvandringspolitikk ført til høyere kriminalitet, langt lavere integrering i det svenske samfunnet og betraktelige forskjeller i sysselsettingsgrad mellom innvandrerbefolkningen og den svenske befolkningen for øvrig.

Forslagsstillerne mener at Norge nå må se til Danmark og innføre en tydelig integreringskontrakt som stiller krav og forventninger til de som ankommer Norge.

Anerkjennelse av norske lover, regler og verdier

Integrering krever aksept av norske kjerneverdier som likestilling, ytringsfrihet og religionsfrihet uten at enkeltmennesker skal tvinges eller undertrykkes. Forslagsstillerne mener at konflikter oppstår når det ikke stilles tydelige krav. Dette kommer til uttrykk blant annet gjennom en økning i æresrelatert vold.

Tidligere episoder har også vist at en del innvandre-re som ankommer Norge, ikke respekterer retten til å ytre seg fritt. Et tydelig eksempel på dette er når islam kritiseres i det offentlige rom, hvor man har sett at dette har ført til voldshendelser og opptøyer. Retten til å kunne ytre kritikk mot islam eller andre religioner, og retten til andre lovlige handlinger, som å brenne Koranen, må vernes om i det norske samfunnet. Når selv PST har advart mot at koranbrenning kan øke terrortrusselen, er dette grunnlag for bekymring. Forslagsstillerne mener at dette tydelig viser behovet for en forpliktende kontrakt som tydeliggjør at Norge er et sekulært samfunn som verdsetter ytringsfrihet høyt.

Barneoppdragelse og negativ sosial kontroll

Negativ sosial kontroll og æresrelatert vold undergraver norske verdier, særlig for unge kvinner. Æreskultur fører til tvang og vold, noe som har store konsekvenser for dem som omfattes. I ytterste konsekvens kan en slik kultur gi fatale følger. I Norge har 24 dødsfall siden 2000 blitt knyttet til æreskultur.

Ikke-vestlige innvandrere kommer i hovedsak fra områder med en kultur hvor man aksepterer vold og tvang som en del av oppdragelsen av barn. En slik måte

å oppdra barn på i Norge skal aldri aksepteres, og forslagsstillerne mener derfor at det er viktig at en integreringskontrakt tydeliggjør hvilke forventninger som stilles til barneoppdragelse og samtidig slår fast at ingen former for vold og tvang i nære relasjoner aksepteres.

Krav og forventninger knyttet til arbeid og utdanning

Lav sysselsettingsgrad blant innvandrere bidrar til økt belastning for velferdssamfunnet. I 2025 var kun 64 pst. av innvandrere fra ikke-vestlige land sysselsatt. Sett opp mot en sysselsettingsgrad i den øvrige befolkningen på 76,7 pst. er dette et betraktelig gap. Disse forskjellene bidrar til å øke belastningen på sosiale ytelser og reduserer bidraget til velferdssamfunnet. Dersom man ikke stiller krav til arbeidsdeltakelse, risikerer man også å bidra til en økt utvikling av parallellsamfunn der avhengighet av offentlige støtte blir normen, i stedet for selvforsørgelse og bidrag til samfunnet.

Erfaringer fra Danmark viser at strengere krav til arbeid og utdanning fungerer. I januar 2025 innførte Danmark nye regler som stiller tydeligere krav til selvforsørgelse, blant annet ved at ikke-vestlige innvandrere som mottar ytelser, må delta i 37 timers ukentlig aktivitet i form av praksis, lønnet arbeid eller utdanning. Dette vil kunne bidra til en høyere sysselsetting blant innvandrere og redusere avhengigheten av offentlige ytelser.

Konsekvenser ved brudd

Forslagsstillerne mener også at uten tydelige konsekvenser for brudd på integreringskontrakten svekkes hele systemets troverdighet. Manglende krav fører til at en integreringskontrakt blir symbolsk og at integreringen ikke blir treffsikker nok. Det kan igjen føre til økte sosiale utfordringer og parallellsamfunn.

Forslagsstillerne mener at brudd på integreringskontrakten må knyttes direkte opp mot rettigheter, for å motivere til at alle innvandrere i større grad bidrar til å bli en del av det norske samfunnet.

Danmark har innført dette. Dersom en innvandrer i Danmark ikke er delaktig i obligatoriske arbeidsaktiviteter som praksis eller utdanning, fører dette til redusert, eller tapt sosialstønad. Når rettighetene er tydelig knyttet opp mot plikter, vil dette bidra til å øke selvfor-syningen og redusere bruken av offentlige ytelser.

Også når retten til familiejenforening knyttes opp mot plikter som følge av integreringskontrakten, vil det sørge for at den enkelte innvandrer får et tydelig insentiv til å kunne bli selvforsørget, være en lovydig borger, skaffe seg arbeid og bidra til samfunnet.

Krav om signering

Integrering starter ved ankomst. Når innvandrere ankommer Norge, ankommer de også et nytt samfunn som har andre verdier, regler og holdninger enn det mange er vant med fra sitt hjemland. Ved å innføre en integreringskontrakt som skal bidra til å sette tydelige krav og forventninger, må det også stilles krav om at denne skal signeres og aksepteres av de innvandrerne som kommer til Norge.

Forslagsstillerne mener derfor at det å signere integreringskontrakten er en forutsetning for at søknad om oppholdstillatelse skal behandles. Dersom man ikke fra første øyeblikk er i stand til å akseptere at man nå skal leve i et nytt samfunn, så skal man heller ikke få muligheten til å bli boende.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen sørge for at det innføres en tydelig og forpliktende integreringskontrakt for alle ikke-vestlige flyktninger, asylsøkere og familiejenforente. Kontrakten skal være obligatorisk å signere.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at en integreringskontrakt for alle ikke-vestlige flyktninger, asylsøkere og familiejenforente skal inneholde krav om å anerkjenne norske lover, regler og verdier. Det skal tydeliggjøres at Norge er et sekulært samfunn, bygd på demokratiske prinsipper som likestilling mellom kjønn, muligheten til å utøve religionsfrihet uten tvang, at ytringsfrihet skal respekteres, og at dette inkluderer kritikk av deres egen religion, og at man skal anerkjenne de rettsstatlige prinsippene i Norge.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at en integreringskontrakt for alle ikke-vestlige flyktninger, asylsøkere og familiejenforente inkluderer innhold om barneoppdragelse i Norge. Den skal presisere at enhver form for barneoppdragelse skal skje uten vold eller tvang, og dette inkluderer negativ sosial kontroll og æreskrenkelser.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for at en integreringskontrakt for alle ikke-vestlige flyktninger, asylsøkere og familiejenforente inneholder krav og forventninger knyttet til arbeid og utdanning. Alle som signerer kontrakten, skal forplikte seg til å aktivt skaffe seg et arbeidsforhold eller utdanning. Det skal tydeliggjøres at en rekke rettigheter fordrer at den som signerer, er i et arbeidsforhold eller under utdanning.

5. Stortinget ber regjeringen sørge for at brudd på en integreringskontrakt for alle ikke-vestlige flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente skal få tydelige konsekvenser. Kontrakten skal knyttes opp mot retten til ytelser, stønader, trygder, retten til å få innvilget familiegjenforening, rett til sekundærbosetting og rettigheter knyttet til et eventuelt statsborgerskap og oppholdstillatelse.
6. Stortinget ber regjeringen sørge for at enhver ikke-vestlig innvandrer som ankommer Norge, og som ikke signerer på en integreringskontrakt for alle ikke-vestlige flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente, umiddelbart får avslag på søknad om oppholdstillatelse og returneres til hjemlandet eller et trygt tredjeland.

14. april 2026

Erlend Wiborg

Rune Midtun

Helge André Njåstad

Bjørn Larsen

